

תזכיר חוק תובענות ייצוגיות להערות הציבור

עדכוני לקוחות

בתאריך 21.04.2024 פרסם משרד המשפטים את [תזכיר חוק תובענות ייצוגיות \(תיקון מס' 16\), התשפ"ד-2024](#) ("התזכיר"). **התזכיר פתוח להגשת הערות הציבור עד ליום 2.6.2024.**

להלן עיקרי התזכיר:

- התייחסות מיוחדת לתובעים "סדרתיים":
 - הגבלת כמות התובענות הייצוגיות אותן אדם רשאי להגיש ל-5 בשנה קלנדרית.
 - חובת הטלת ההוצאות על המבקש או בא כוחו במקרים בהם מצא בית המשפט כי התביעה הוגשה או נוהלה בחוסר תום לב.
- הגבלת פגיעה בעסקים זעירים, קטנים ובינוניים:
 - הגבלת הסעדים לצו עשה, צו מניעה או סעד הצהרתי בלבד במקרה של עסק זעיר.
 - דרישת פנייה מוקדמת של התובע לנתבע ותיקון הליקוי שבפנייה על ידי הנתבע תוך 60 ימים בעילות מסוימות וביחס לנתבעים מסוימים.
- הוספת עילת מחיקה חדשה במקרה של הליך אותו בית המשפט מצא כ"טרדני או קנטרני".
- ביטול האפשרות להסתלק מבקשת אישור או מתובענה ייצוגית באופן מתוגמל (תוך תשלום גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו), כפי שמתאפשר כיום באישור בית המשפט.
- ביטול האפשרות של הצדדים להגיש לבית המשפט המלצה מוסכמת לגובה הגמול לתובע המייצג ושכר הטרחה לבא כוחו. מוצע להעביר את שיקול הדעת בהקשר זה לבית המשפט בלבד, על פי שיקולים שייקבעו בחוק, תוך התניית התשלום בפועל במימוש פסק הדין או הסדר הפשרה.
- הגבלת הפיצוי במקרה של הוכחת זכאות לסעד לפיצוי כספי בלבד (למעט מקרים חריגים), וזאת לרבות במקרה של הסכם פשרה.
- ביטול קטגורי של האפשרות למתן פיצוי על דרך של תרומת מוצרים לעמותות או לצדדים שלישיים כסעד בתובענה ייצוגית.
- חיוב בפרסום הודעה על פיצוי לחברי קבוצה במסגרת פסק דין או הסדר פשרה באתר האינטרנט וברשתות החברתיות של הנתבע, וכן חיוב לשליחת הודעה אישית ללקוחות באמצעות SMS או דוא"ל.

היבט חשוב נוסף אותו מבקש התזכיר להסדיר הוא האפשרות להגיש תובענות ייצוגיות בעילה של פגיעה בפרטיות לפי סעיפים מסוימים המפורטים בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ("חוק הגנת הפרטיות"), אשר מפרט מקרים מסוימים שייחשבו כפגיעה בפרטיות. בנוסף, התזכיר מאפשר הגשת תובענות ייצוגיות בקשר עם מאגרי מידע, במקרים של ניהול או החזקה של מאגר החייב ברישום על אף שהרישום סורב, הושהה, או שתוקפו של הרישום הותלה; שימוש במאגר מידע החייב ברישום שלא למטרה לשמה הוקם המאגר; וכן במקרה של הפרת חובת ההודעה הקבועה בסעיף 11

לחוק הגנת הפרטיות. כמו כן, בהתאם להוראות התזכיר, במקרים מסוימים ניתן יהיה להגיש תובענה ייצוגית בגין הפרה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) אשר גרמה לאירוע אבטחה חמור.

התזכיר משקף את שאיפת המחוקק לעודד תובענות ייצוגיות ראויות ולצמצם את היקפיה וממדיה של תופעת הגשת תביעות סרק. כך למשל, בעוד שהמחוקק רואה חשיבות רבה במתן אפשרות להגשת תובענות ייצוגיות בגין פגיעה בפרטיות, בהתחשב באופיו של העידן הדיגיטלי בו גורמים רבים מחזיקים מידע על אנשים פרטיים, המחוקק ביקש גם למזער את החשש לתביעות סרק או תביעות קלות ערך, ובהתאם החליט לייחד את העילות להגשת תובענה ייצוגית בגין פגיעה בפרטיות רק להפרות החמורות ביותר של החוק ושל תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

לאור השינויים המשמעותיים שהתזכיר מבקש לבצע בתחום התובענות הייצוגיות, אין ספק כי לו יתקבל התזכיר כחקיקה, יהיו לכך השלכות מרחיקות לכת על כלל הגופים במשק, אשר מחד יזכו ל"הגנה" מסוימת מפני תביעות סרק, אולם במקרים בהם התביעה תימצא כמוצדקת – יידרשו לנהל הליך ארוך יחסית שבסופו חשיפה משמעותית יותר מזו הקיימת כיום.

עדכון זה הוכן בסיועה של חן טרכטנברג.

- עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

עידן בן דוד
עורך דין

רבקה גניס שפטובסקי
עורכת דין בכירה

תום אלקלי
שותף